

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 2010 Nr. 43

A. TITEL

*Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de
Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese
Gemeenschap;
(met Protocolen, Bijlagen, Slotakte en Verklaringen)
Lissabon, 13 december 2007*

B. TEKST

De tekst van het Verdrag is geplaatst in *Trb.* 2008, 11.

Aan de hand van het voor eensluidend gewaarmerkt afschrift en de processen-verbaal van verbetering van 30 april 2008 en 27 november 2009 dienen nog de volgende correcties te worden aangebracht.¹⁾

Op blz. 1 tot en met 5 dient de preambule als volgt te worden gewijzigd:

„Preambule

Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

De President van de Republiek Bulgarije,

De President van de Tsjechische Republiek,

Hare Majesteit de Koningin van Denemarken,

De President van de Bondsrepubliek Duitsland,

¹⁾ De processen-verbaal van verbetering zijn gepubliceerd in respectievelijk *Pb.* EU C 111 van 6 mei 2008 en *Pb.* EU C 290 van 30 november 2009.

De President van de Republiek Estland,

De President van Ierland,

De President van de Helleense Republiek,

Zijne Majesteit de Koning van Spanje,

De President van de Franse Republiek,

De President van de Italiaanse Republiek,

De President van de Republiek Cyprus,

De President van de Republiek Letland,

De President van de Republiek Litouwen,

Zijne Koninklijke Hoogheid de Groothertog van Luxemburg,

De President van de Republiek Hongarije,

De President van Malta,

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

De Federale President van de Republiek Oostenrijk,

De President van de Republiek Polen,

De President van de Portugese Republiek,

De President van Roemenië,

De President van de Republiek Slovenië,

De President van de Slowaakse Republiek,

De President van de Republiek Finland,

De Regering van het Koninkrijk Zweden,

Hare Majesteit de Koningin van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland,

Geleid door de wens om het door het Verdrag van Amsterdam en het Verdrag van Nice op gang gebrachte proces te voltooien teneinde

de doeltreffendheid en de democratische legitimiteit van de Unie te versterken en haar optreden samenhangender te maken,

Zijn overeengekomen het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie te wijzigen,

en hebben te dien einde als hun gevolmachtigden aangewezen:

Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Guy VERHOFSTADT

Eerste minister

Karel DE GUCHT

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Republiek Bulgarije

Sergei STANISHEV

Eerste minister

Ivailo KALFIN

Vice-minister-president en minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Tsjechische Republiek

Mirek TOPOLÁNEK

Eerste minister

Karel SCHWARZENBERG

Minister van Buitenlandse Zaken

Hare Majesteit de Koningin van Denemarken

Anders Fogh RASMUSSEN

Eerste minister

Per Stig MØLLER

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Bondsrepubliek Duitsland

Angela MERKEL

Bondskanselier

Frank-Walter STEINMEIER

Bondsminister van Buitenlandse Zaken en vice-bondskanselier

De President van de Republiek Estland

Andrus ANSIP

Eerste minister

Urmas PAET

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van Ierland

Bertie AHERN

Eerste minister (Taoiseach)

Dermot AHERN

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Helleense Republiek

Konstantinos KARAMANLIS

Eerste minister

Dora BAKOYANNIS

Minister van Buitenlandse Zaken

Zijne Majesteit de Koning van Spanje

José Luis RODRÍGUEZ ZAPATERO

Eerste minister

Miguel Ángel MORATINOS CUYAUBÉ

Minister van Buitenlandse Zaken en Samenwerking

De President van de Franse Republiek

Nicolas SARKOZY

President

François FILLON

Eerste minister

Bernard KOUCHNER

Minister van Buitenlandse en Europese Zaken

De President van de Italiaanse Republiek

Romano PRODI

Voorzitter van de Raad van ministers

Massimo D'ALEMA

Vice-president van de Raad van ministers en minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Republiek Cyprus

Tassos PAPADOPOULOS

President

Erato KOZAKOU-MARCOULLIS

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Republiek Letland

Valdis ZATLERS

President

Aigars KALVĪTIS

Eerste minister

Māris RIEKSTIŅŠ

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Republiek Litouwen

Valdas ADAMKUS

President

Gediminas KIRKILAS

Eerste minister

Petras VAITIEKŪNAS

Minister van Buitenlandse Zaken

Zijne Koninklijke Hoogheid de Groothertog van Luxemburg

Jean-Claude JUNCKER

Eerste minister, minister van Staat

Jean ASSELBORN

Minister van Buitenlandse Zaken en Immigratie

De President van de Republiek Hongarije

Ferenc GYURCSÁNY

Eerste minister

Dr. Kinga GÖNCZ

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van Malta

The Hon Lawrence GONZI

Eerste minister

The Hon Michael FRENDU

Minister van Buitenlandse Zaken

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Dr. J. P. BALKENENDE

Minister-President, Minister van Algemene Zaken

M. J. M. VERHAGEN

Minister van Buitenlandse Zaken

De Federale President van de Republiek Oostenrijk

Dr. Alfred GUSENBAUER

Bondskanselier

Dr. Ursula PLASSNIK

Federaal minister van Europese en Internationale Zaken

De President van de Republiek Polen

Donald TUSK

Eerste minister

Radosław SIKORSKI

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Portugese Republiek

José SÓCRATES CARVALHO PINTO DE SOUSA

Eerste minister

Luís Filipe MARQUES AMADO

Minister van Staat en minister van Buitenlandse Zaken

De President van Roemenië

Traian BĂSESCU

President

Călin POPESCU TĂRICEANU

Eerste minister

Adrian CIOROIANU

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Republiek Slovenië

Janez JANŠA

Voorzitter van de regering

Dimitrij RUPEL

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Slowaakse Republiek

Robert FICO

Eerste minister

Ján KUBIŠ

Minister van Buitenlandse Zaken

De President van de Republiek Finland

Matti VANHANEN

Eerste minister

Ilkka KANERVA

Minister van Buitenlandse Zaken

De Regering van het Koninkrijk Zweden

Fredrik REINFELDT

Eerste minister

Cecilia MALMSTRÖM

Minister van Europese Zaken

Hare Majesteit de Koningin van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland,

Gordon BROWN

Eerste minister

David MILIBAND

Minister van Buitenlandse Zaken en Gemenebestzaken

Die, na overlegging van hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten,

Als volgt zijn overeengekomen:"

Op blz. 6, punt 2), onder b, derde regel, dienen aanhalingstekens te worden geplaatst voor en na de woorden „de Verdragen”. In de vierde regel dient het woordje „rechtskracht” te worden gewijzigd in de woorden „juridische waarde”.

Op blz. 9, punt 8), artikel 6, eerste lid, eerste alinea, vierde regel, dient het woordje „rechtskracht” te worden gewijzigd in de woorden „juridische waarde”.

Op blz. 13, artikel 9, eerste lid, vierde liggend streepje, dienen aanhalingstekens te worden geplaatst voor en na de woorden „de Commissie”.

Op blz. 16, punt 17), artikel 9 C, zesde lid, eerste alinea, dient de komma achter „201 ter” te worden verwijderd. De tekst van de tweede alinea, tweede zin, van ditzelfde lid dient als volgt te luiden: „De Raad Algemene Zaken bereidt de bijeenkomsten van de Europese Raad voor en volgt ze op, in samenspraak met de voorzitter van de Europese Raad en de Commissie”. In het negende lid van ditzelfde artikel dient in de vierde regel de komma achter „201 ter” te worden verwijderd.

Op blz. 17, punt 18), artikel 9 D, vijfde lid, tweede alinea, zesde regel, dient het woord „bis” te worden ingevoegd na „211”.

Op blz. 18, punt 18), artikel 9 D, zevende lid, eerste alinea, tweede regel, dient het woord „raadpleging” te worden vervangen door het woord „raadplegingen”. In het achtste lid van ditzelfde artikel dient in de tweede regel het woord „artikel” te worden ingevoegd voor „201”.

Op blz. 20, punt 21), derde regel dient het woord „elders” te worden ingevoegd voor het woord „gewijzigd”.

Op blz. 22, punt 24), artikel 10 A, tweede lid, onder g, derde regel, dient het woordje „uit” te worden verwijderd.

Op blz. 23, punt 27), artikel 11, onder a, eerste lid, tweede alinea, vijfde regel, dienen de woorden „in dezen” te worden verwijderd.

Op blz. 24, punt 27), artikel 11, onder b, onder i, eerste regel, dienen de woorden „aan het einde” na het woord „wordt” te worden ingevoegd.

Onder punt 29), artikel 13, onder a, eerste regel, dient het woord „van” te worden ingevoegd na het woord „beginselen”.

Op blz. 25, punt 30), artikel 13 bis, eerste lid, derde regel, dient het woord „voorbereiding” te worden gewijzigd in het woord „uitwerking”.

Op blz. 26, punt 33), artikel 15 bis, dient onderdeel a als volgt te luiden: „in lid 1 worden de woorden „Iedere lidstaat of de Commissie kan ... de Raad” vervangen door „Iedere lidstaat, de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, of de hoge vertegenwoordiger met de steun van de Commissie, kan”, worden de woorden „aan de Raad” ingevoegd voor „voorleggen” en aan het einde van lid 1 worden de woorden „... respectievelijk initiatieven voorleggen.” toegevoegd.”.

Op blz. 27, punt 34), artikel 15 ter, onder a, tweede regel, dient het woord „artikel” te worden vervangen door het woord „hoofdstuk”. In de vierde regel dienen de woorden „in dezen” te worden verwijderd.

Op blz. 33, punt 49), artikel 17 / 28 A, onder c, derde lid, tweede alinea, dient in de tweede regel de zinssnede „Er wordt een agentschap” te worden vervangen door „Het Agentschap”. In de vierde regel dienen de woorden „opgericht, dat” te worden vervangen door het woord „bepaalt”. In de vijfde regel dient achter het woord „behoefden” een komma te worden ingevoegd en het woord „bepaalt,” te worden gewijzigd in „bevordert”. Het woord „bevordert” dient te worden verwijderd. In de zesde regel dient het woord „bijdraagt” te worden gewijzigd in „draagt bij”. In de negende regel dient het woord „deelneemt” te worden gewijzigd in „neemt deel”. In de tiende regel dient voor de woorden „de Raad” het woord „staat” te worden ingevoegd en het woord „bijstaat” dient te worden gewijzigd in „bij”.

Op blz. 37, punt 51), dient voor de laatste zin de volgende zin te worden ingevoegd: „De artikelen 34, 35, 37, 38 en 39 worden geschrapt.”.

Op blz. 38, punt 56), artikel 48, derde lid, dient in de zesde regel, het woordje „en” te worden gewijzigd in „of”.

Op blz. 39, punt 56), artikel 48, zevende lid, eerste alinea, eerste regel, dienen de woorden „het derde deel van” te worden verwijderd.

Onder punt 57), artikel 49, eerste alinea, tweede regel dient het woord „die” te worden verwijderd.

Op blz. 42, punt 2), onder a, dienen in de vijfde regel voor de zin die begint met „In artikel” de volgende zinnen te worden ingevoegd: „Het woord „Gemeenschapsrecht” wordt vervangen door de woorden „het recht van de Unie”, het woord „Gemeenschapsprogramma” wordt vervangen door de woorden „programma van de Unie”. De woorden „der gemeenschap” worden vervangen door de woorden „van de Unie”.” Onder b dient in de vierde en vijfde regel de zinssnede „voor artikel 121 ... eerste alinea,” te worden verwijderd. Onder d dient na het woord „stemmen” de volgende zinssnede te worden ingevoegd: „,die besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen” en „genomen met gekwalificeerde meerderheid van stemmen”. Onder k dient in de tweede regel na het woordje „en” het woordje „van” te worden ingevoegd.

Op blz. 44, punt 7), dienen in het op één na laatste liggend streepje van de rechter kolom, na de woorden „artikel 237,” de woorden „onder d)” te worden ingevoegd en dient het één na laatste liggend streepje van de linker kolom, met de tekst „Artikel 231, tweede alinea” te worden verwijderd. Onder punt 8), tweede liggend streepje, dienen voor “97 ter” de volgende woorden te worden ingevoegd „4, thans artikel”.

Op blz. 50, punt 27), artikel 16, onder a, eerste regel, dient het woord „Onverminderde” te worden gewijzigd in „Onverminderd”. Onder punt 28), artikel 16 A, onder b, dient in de één na laatste regel voor het woord „leden” het woordje „de” te worden ingevoegd.

Op blz. 51, punt 28), onder d, tweede regel, dienen na het woord „instelling” de woorden „, orgaan of instantie” te worden ingevoegd en dienen na het woord „in” de woorden „zijn of” te worden ingevoegd.

Op blz. 52, punt 33), artikel 16 E, tweede regel, dient het woord „vaststelt” te worden verwijderd. In de derde regel dient na het woord „kunnen” de zinssnede „in afwijking van lid 1,” te worden ingevoegd. In de derde regel dient na het woord „wetgevingsprocedure,” de volgende zinssnede te worden ingevoegd: „,,”; wordt „,,” vaststelt „,” vervangen door „,,”. In de vierde regel dient na „,hij” de zinssnede „, in afwijking van lid 1,” te worden ingevoegd.

Op blz. 53, punt 37), artikel 21, derde regel, dient de komma na „indiening” te worden verwijderd.

Op blz. 54, punt 44), eerste regel, dient na het woord „gegrondvest” het woord „op” te worden ingevoegd. Op diezelfde bladzijde, onder punt 47), dient in de op twee na laatste regel na het woord „landbouw” de zinssnede „en het gebruik van de term landbouw” te worden ingevoegd.

Op blz. 55, punt 49), artikel 37, onder d, dient na „hernummerd tot 4,” de volgende zinssnede te worden ingevoegd „geldt de verwijzing naar lid 2 als een verwijzing naar het nieuwe lid 2, en”.

Op blz. 57, punt 60), vierde regel, dienen na het woord „zij” drie puntjes te worden ingevoegd.

Op blz. 61, punt 65), artikel 62, derde lid, tweede regel, dient een komma te worden ingevoegd achter „onder a”.

Op blz. 63, punt 65), artikel 63 bis, eerste lid, dient in de tweede regel van deze bladzijde het woord „intensievere” te worden verwijderd en vóór het woord „bestrijding” het woord „intensievere” te worden ingevoegd.

Op blz. 69, punt 67), artikel 69 E, tweede lid, dient in de tweede en derde regel op deze bladzijde het woord „rechtbanken” te worden vervangen door „rechterlijke instanties”.

Op blz. 71, punt 71), eerste regel, dient het woord „goedkeuring” te worden gewijzigd in „goedkeuringen”. In de derde en vierde regel dient na het woord „stemmen” de zinssnede „en volgens een bijzondere wetgevingsprocedure,” te worden verwijderd. Onder punt 72), onder b, eerste regel, na het woord „Raad” een dubbele aanhalingsteken sluiten te worden toegevoegd.

Op blz. 73, punt 79), artikel 93, eerste regel, na het woord „termijn” dienen de woorden „te verzekeren” te worden ingevoegd. Onder punt 81), onder c, derde regel, dient de zinssnede „, onverminderd lid 4” te worden verwijderd. In de laatste regel na het woord „Commissie” dienen drie puntjes te worden verwijderd. Onder punt 82) dient in de eerste regel na het woord „stelt” te worden ingevoegd „, en”. De komma aan het einde van de zin dient te worden gewijzigd in een aanhalingsteken sluiten.

Op blz. 76, zesde regel van boven dient na „onder a” een punt te worden verwijderd. Onder punt 93), onder c, tweede regel, dient de zinssnede „3. Artikel 5 ... artikel 36” te worden gewijzigd in „3. Artikelen 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 a) en 36”.

Op blz. 77, punt 96), artikel 111, derde regel, dient het woordje „bis” te worden gewijzigd in „C”. Onder punt 99), onder a, tweede regel dienen de woorden „economisch en financieel” te worden gewijzigd in de woorden „Economisch en Financieel”.

Op blz. 78, punt 99), artikel 114, onder c, dient aan het einde van de zin na „3;” de zinssnede „in het vierde streepje worden de woorden „van het Verdrag” vervangen door de woorden „van de Verdragen.” te worden ingevoegd.

Op blz. 80, punt 102), artikel 117 bis, onder a, sub ii, eerste regel, dienen de woorden „het lid” te worden gewijzigd in de woorden „de eerste alinea”.

Op blz. 84, 118), artikel 139, lid 2, onder b, derde regel dienen de woorden „gekwalficeerde meerderheid” te worden gewijzigd in het woord „eenparigheid”. In de vierde en vijfde regel dient de zinssnede „en wordt ... geschrapt.” te worden gewijzigd in de zinssnede „De laatste zin wordt geschrapt.”

Op blz. 85, punt 125), eerste regel, dient het woordje „in” te worden gewijzigd in het woordje „van”.

Op blz. 88, punt 132), artikel 159, tweede alinea, dient de komma aan het einde van de zin te worden gewijzigd in een aanhalingsteken sluiten. Onder punt 133), artikel 161, onder a, dient in de derde regel na het woord „Parlement” het woord „en” te worden ingevoegd. In de vijfde regel dienen na het woord „verordeningen” de woorden „en na” te worden ingevoegd.

Op blz. 89, punt 137), artikel 165, lid 2, dienen in de eerste regel de woorden „in de lidstaten” te worden gewijzigd in de woorden „te bevorderen”. Onder punt 138), artikel 166, onder a, dient in de derde regel het woord „vast” te worden verwijderd. In dezelfde regel dient na het woord „wetgevingsprocedure” de volgende zinssnede te worden ingevoegd „, en wordt na „Economisch en Sociaal Comité” het woord „vast” ingevoegd.

Op blz. 91, punt 146), Titel XXI, dient in de tweede regel het woord „artikelen” te worden gewijzigd in „artikel” en het woord „worden” dient te worden gewijzigd in „wordt”.

Op blz. 93, punt 150), tweede alinea dient het woord „*Titel*” niet cursief te worden opgenomen.

Op blz. 96, punt 158), artikel 188 C, derde lid, derde regel, dient het woord „dit” te worden gewijzigd in de woorden „het huidige”.

Op blz. 103, punt 174), onder a, tweede regel, dient na het aanhalings-teken „1. I” te worden ingevoegd. Eveneens onder punt 174), onder a, tweede alinea, dient in de eerste regel voor het woord „Commissie” de woorden „ECB of van de” te worden ingevoegd en dient in de tweede regel van deze alinea na „ECB” de zinsnede „, of op aanbeveling van de ECB,” te worden verwijderd.

Op blz. 104, punt 175), dient in de eerste regel „118” te worden gewijzigd in „188”. Op dezelfde bladzijde, artikel 188 P, tweede lid, tweede regel, dient de zinsnede „organiseert de coördinatie” te worden verwijderd.

Op blz. 105, eerste regel, dient het woord „*Titre*” te worden vervangen door „*Titel*”.

Op blz. 107, punt 183), onder c, eerste regel, dient voor het woord „enige” het woord „van” te worden ingevoegd.

Op blz. 111, punt 198), in de eerste regel van de tweede alinea dient het woordje „Zij” te worden gewijzigd in „De leden van de Commissie”.

Op blz. 115, punt 213), in de eerste regel van deze bladzijde dient het woord „industriële” te worden gewijzigd in „intellectuele”. Onder punt 214), artikel 230, onder a, dient in de derde regel na het woord „wetgevingshandelingen” een komma te worden ingevoegd. Onder punt 216), artikel 232, onder a, dient in de eerste regel, na het woord „Raad” een komma te worden ingevoegd.

Op blz. 116, punt 218), in de eerste regel dienen de woorden „Europese Centrale Bank” te worden gewijzigd in „ECB”. Onder punt 221) dient in de tweede regel het woordje „in” te worden gewijzigd in „door”. Onder punt 222), eerste regel, dient na „d” de punt te worden verwijderd. In de tweede en derde regel, dient de zinsnede „en aan het eind ... geschrap” te worden verwijderd.

Op blz. 117, punt 224), artikel 241, eerste regel, dient het woord „vijfde” te worden gewijzigd in „zesde” en dient in de tweede regel achter het woord „alinea” een komma te worden ingevoegd.

Op blz. 118, punt 227), artikel 245 bis, vierde lid, in de derde regel dienen de woorden „Europees Stelsel van Centrale Banken” te worden gewijzigd in „ESCB”. Verder dienen in de vierde regel de woorden „Europese Centrale Bank” te worden gewijzigd in „ECB”.

Op blz. 119, punt 231), onder c, na het woordje „zij” dient de zinsnede „in de eerste zin” te worden ingevoegd. Aan punt 231) dient een sub d te worden toegevoegd: „d. De zin luidende „Met dezelfde meerderheid stelt hij ook de vergoedingen vast die als bezoldiging kunnen worden aangemerkt.” wordt vervangen door „Hij stelt ook de vergoedingen vast die als bezoldiging kunnen worden aangemerkt.””. Onder punt 232), eerste regel, dient na het woord „wordt” de zinsnede „in het eerste lid” te worden ingevoegd, in dezelfde regel dient voor het woord

„vervangen” de zinssnede „en in lid 3 ”instantie” te worden ingevoegd. Aan het eind van deze zin dient na „instantie” de zinssnede „in het meervoud of het enkelvoud naargelang het geval.” te worden ingevoegd.

Op blz. 120, punt 236), artikel 249 B, eerste lid, vierde regel, dient het woord „wezenlijke” te worden gewijzigd in „essentiële”.

Op blz. 121 dient in de eerste regel op deze bladzijde het woord „Wezenlijke” te worden gewijzigd in „Essentiële”.

Op blz. 125, punt 242), artikel 254, tweede lid, eerste alinea, tweede regel, dient na het woord „worden” de volgende zinssnede te worden ingevoegd, „wanneer deze geen adressaat aangeven.”. Dezelfde zinssnede dient eveneens in de tweede alinea, tweede regel, na het woord „besluiten” te worden ingevoegd.

Op blz. 133, punt 265), artikel 272, zevende lid, onder d, dient in de laatste zin het woordje „de” te worden gewijzigd in „De”. In dezelfde zin dient na het woord „begroting” het woord „wordt” te worden ingevoegd.

Op blz. 134, punt 269), tweede alinea, derde regel, dient na het woord „resultaten” de woorden „met name” te worden ingevoegd.

Op blz. 135, punt 274), artikel 279 ter, eerste regel, dienen de woorden „dit hoofdstuk” te worden gewijzigd in „deze titel”.

Op blz. 141, punt 289), artikel 308, vierde lid, eerste regel, dient het tweede woordje „kan” te worden verwijderd.

Op blz. 146, artikel 2, tweede alinea, laatste zin, dient na het woord „Investeringsbank” een komma te worden ingevoegd.

Op blz. 149, artikel 3, laatste zin, dient na het woord „Investeringsbank” een komma te worden ingevoegd.

Op blz. 153 dient in de titel van het Protocol het woordje „de” na „betreffende” te worden verwijderd.

Op blz. 154, artikel 1, onder a, laatste zin, dient de punt na het woord „genoemd” te worden verwijderd.

Op blz. 155, artikel 2, onder d, vierde en vijfde regel, dient het woord „vermogensontwikkelingsmechanisme” tussen aanhalingstekens geplaatst te worden. Onder e, tweede en derde regel, dienen de woorden „belangrijke uitrusting” te worden gewijzigd in „belangrijk materieel”.

Op blz. 156, in de preambule tot het Protocol betreffende de interne markt en de mededinging, dient in de tweede alinea, derde regel, het woord „verstoord” te worden gewijzigd in „vervalst”.

Op blz. 158 dient in artikel 1, eerste lid, tweede regel, de zinssnede „enig hof of enige rechtbank” te worden gewijzigd in „enige rechterlijke instantie”. In hetzelfde artikel dient in het tweede lid, tweede regel voor het woord „rechten” de zinssnede „in rechte inroepbare” te worden ingevoegd en na het woord „rechten” de zinssnede „voor de justitiabele” te worden verwijderd.

Op blz. 162, artikel 3, vierde lid, zesde regel, dient de zinssnede „hetzelfde aantal” te worden gewijzigd in „het overeenkomstige aandeel van”. In de zesde en zevende regel dient het woord „hetzelfde” te worden gewijzigd in de zinssnede „het overeenkomstige aandeel van het”.

Op blz. 165 dient in de derde regel van de titel het woord „BETREFFENDE” te worden verwijderd.

Op blz. 168, artikel 1, vierde lid, onder b, dient een nieuw tweede streepje „– artikel 7 (tweede vermelding van het Verdrag)” te worden ingevoegd.

Op blz. 169, artikel 1, vijfde lid, onder a, dient in de eerste kolom, vijfde streepje, „artikel 9.1” te worden verwijderd. Op diezelfde bladzijde, artikel 1, vijfde lid, dient onder b een nieuw streepje te worden ingevoegd: „– artikel 1, inleidende zin;”. In artikel 1, vijfde lid, onder d, eerste, tweede, derde en vierde streepje dienen de woorden „punt” te worden vervangen door „lid”. Onder het vierde streepje dient het tweede getal „11” te worden gewijzigd in „10”.

Op blz. 170, artikel 1, zesde lid, onder d, eerste streepje, dient het woord „punt” achter het woord „lid” te worden verwijderd.

Op blz. 171, artikel 1, negende lid, onder g, vierde regel, de zin „Sta tuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie” dient te worden verwijderd.

Op blz. 172, artikel 1, tiende lid, onder b, tweede alinea, dienen in de tweede kolom, eerste streepje, achter „artikel 52” de woorden „eerste vermelding” te worden ingevoegd.

Op blz. 174, artikel 1, tiende lid, onder r, derde regel, dienen de woorden „van stemmen” te worden ingevoegd na „meerderheid”.

Op blz. 175, artikel 1, elfde lid, onder e, dienen in de vijfde en in de zevende regel de woorden „van” te worden gewijzigd in de woorden „betreffende”.

Op blz. 177, artikel 1, elfde lid, onder u, ii, dient in de laatste regel, de zinssnede „en artikel 41.2 wordt 40.3” te worden verwijderd. Op diezelfde bladzijde, artikel 1, elfde lid, onder aa, dient als volgt te luiden: „in artikel 52, hernummerd tot 49, worden in de titel de woorden „bankbiljetten in Gemeenschapsvaluta’s” vervangen door „bankbiljetten in valuta’s van de lidstaten” en worden in het artikel de woorden „overeenkomstig artikel 116 bis, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie” vervangen door „overeenkomstig artikel 117 bis, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie”.

Op blz. 178, artikel 1, twaalfde lid, onder c, dient na „artikel 1” de zinssnede „ eerste alinea, worden de woorden „van dat Verdrag” vervangen door „van de Verdragen” en” te worden ingevoegd.

Op blz. 182, artikel 1, twaalfde lid, onder q, sub vi, in de één na laatste regel, dient het woord „urgentiemaatregelen” te worden gewijzigd in „spoedmaatregelen”.

Op blz. 183, artikel 1, twaalfde lid, onder w, dient het tweede getal „29” te worden gewijzigd in „27”. Op diezelfde bladzijde dient onder x, het tweede getal „30” te worden gewijzigd in „28”.

Op blz. 184, artikel 1, twaalfde lid, onder x, bij artikel 28, vijfde lid, vierde regel, dient het woord „orgaan” te worden gewijzigd in „instantie”.

Op blz. 185, artikel 1, veertiende lid, onder d, eerste regel, dient het tweede getal „13” te worden gewijzigd in „12”. Op diezelfde bladzijde onder e, eerste regel, dient het tweede getal „15” te worden gewijzigd in „14”.

Op blz. 186, artikel 1, veertiende lid, onder f, eerste regel, dient het tweede getal „16” te worden gewijzigd in „15”. Op diezelfde bladzijde dient onder h, eerste regel, het tweede getal „23” te worden gewijzigd in „22”. Op diezelfde bladzijde dient, artikel 1, veertiende lid, onder g, als volgt te luiden: „in artikel 21, hernummerd tot artikel 20, wordt „... de advocaten-generaal, de griffier en de toegevoegde rapporteurs ...” vervangen door „... de advocaten-generaal, de griffiers en de toegevoegde rapporteurs ...” en „... alsmede de leden en de griffier van het Gerecht van eerste aanleg” wordt geschrapt; ”. In artikel 1, vijftiende lid, onder b, tweede regel, op deze bladzijde dient na het woord „Unie” de zinsnede „bedoeld in artikel 121 lid 1 ...” te worden ingevoegd. Aan het einde van deze alinea dienen na het woord „derogatie” de puntjes te worden verwijderd en dient de volgende zinsnede te worden ingevoegd: „bedoeld in artikel 117 bis ...”, en de woorden „tot oprichting van de Europese Gemeenschap” worden vervangen door „betreffende de werking van de Europese Unie”. Het vijftiende lid, onder d dient als volgt te luiden: „in artikel 6 worden de woorden „het EMI of de ECB al naar het geval” vervangen door „of de ECB”.

Op blz. 187, eind van de eerste regel, dient het aanhalingsteken te worden gewijzigd in een aanhalingsteken sluiten.

Op blz. 188, artikel 1, zestiende lid, onder h, eerste regel, dient het tweede getal „7” te worden gewijzigd in „6”.

Op blz. 190, artikel 1, zestiende lid, onder f, tweede zin dient na het woord „geschrapt” de volgende zinsnede te worden ingevoegd: „, en „van dit acquis” wordt vervangen door „van het Schengenacquis”.

Op blz. 195, artikel 1, éénentwintigste lid, onder a, sub i, derde alinea, dient het woord „Wensend” te worden gewijzigd in „Geleid door de wens”.

Op blz. 196, artikel 1, éénentwintigste lid, onder d, artikel 2, vierde regel, dient voor het woord „overeenkomsten” het woord „internationale” te worden ingevoegd.

Op blz. 200, artikel 1, éénentwintigste lid, onder l, artikel 6, tweede lid, tweede regel, dient het woord „uitwerking” te worden gewijzigd in „ontwikkeling”. In de één na laatste en laatste regel van ditzelfde lid, dient het woord „uitwerking” eveneens te worden gewijzigd in „ontwikkeling”.

Op blz. 201, artikel 1, tweeëntwintigste lid, onder a, sub i, tweede regel, dient na het woord „Unie” een komma te worden ingevoegd en het woord „in” dient te worden gewijzigd in „overeenkomstig”. Op diezelfde bladzijde, artikel 1, tweeëntwintigste lid, onder a, sub ii, tweede regel, dient het woord „in” te worden gewijzigd in „, overeenkomstig”, dient de komma achter „lid 3” te worden verwijderd, en in de derde

regel dient een komma te worden ingevoegd na het woord „Unie” en dient de zinssnede „wordt bepaald dat” te worden verwijderd.

Op blz. 203, artikel 1, zeventwintigste lid, dient in de tweede regel, na het woord „Unie,” de volgende zinssnede te worden ingevoegd: „wordt in de eerste overweging van de preambule, wordt de verwijzing naar artikel 17, lid 1, tweede alinea, en lid 3, vervangen door een verwijzing naar artikel 28 A, lid 2, en”.

Op blz. 205 dient na onderdeel d van punt 33 het volgende punt te worden toegevoegd:

„BIJLAGEN

34) In Bijlage I, Hoofdstuk 22, ex 22.08, ex 22.09, worden de woorden „bij het Verdrag” geschrapt.”

Op blz. 211, artikel 1, dient de eerste zin in te springen, in de derde regel dient de punt achter het woordje „genoemd” vervangen te worden door een haakje sluiten. De eerste zin van artikel 2 dient in te springen. In artikel 3, onder „Hoofdstuk 1, tweede regel, dienen de woorden „europese unie” gewijzigd te worden in „Europese Unie”.

Op blz. 212, artikelen 4, 5 en 6, dient de eerste zin in te springen. Op diezelfde bladzijde, artikel 7, eerste lid, eerste regel, dient het tweede woord „derde” te worden gewijzigd in „vierde”.

Op blz. 213, artikel 7, dient „lid 4” te worden hernoemd tot „lid 5” en dient een nieuw lid 4 te worden ingevoegd dat luidt als volgt: „4. In artikel 198, vierde alinea, onder c), van het Euratom-Verdrag wordt de verwijzing naar bijlage II van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap vervangen door een verwijzing naar bijlage II van het Verdrag betreffende de Europese Unie en van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.”.

Op blz. 214 dient na de tekst van artikel 10 een gecentreerde streep ingevoegd te worden.

Op blz. 216 dient in de eerste kolom, derde regel, de zinssnede „Artikelen 27 A ... (vervagen)” cursief te worden opgenomen.

Op blz. 218 dienen in de tweede en derde kolom, vierde tot en met achtste regel, de woorden „Artikel 10” en „Artikel 20” cursief opgenomen te worden.

Op blz. 219 dienen in de tweede en derde kolom, derde tot en met vijfde regel van onder, de woorden „Artikel 10” en „Artikel 20” cursief opgenomen te worden.

Op blz. 220 dient in de tabel eerste kolom, tweede regel het woord „(geschrapt)” te worden vervangen door „(vervagen)”. In de tweede en derde kolom, tweede regel, dient de tekst „*TITEL IV – BEPALINGEN INZAKE NAUWERE SAMENWERKING*” te worden ingevoegd. In de tweede en derde kolom, derde tot en met achtste regel dienen, de woorden „Artikel 10” en „Artikel 20” cursief opgenomen te worden. Achter „Artikel 47” in de eerste kolom, zevende regel van onder, dient het woord „(verplaatst)” te worden gewijzigd in het woord „(vervagen)”.

Op blz. 222 dient in voetnoot nummer 16, derde regel, achter „titel IV,, de zinssnede „(hernoemd tot V)” te worden ingevoegd.

Op bladzijden 222 tot en met 255 dient de tekst van de kop van de eerste kolom op iedere bladzijde te worden gewijzigd in „Oude nummering van het Verdrag betreffende de oprichting van de Europese Gemeenschap”.

Op blz. 223 dient in de eerste kolom, één na laatste regel, de zinsnede „Artikelen 27 A tot en met 27 E ... tot en met Artikelen 43 tot en met 45 (vervangen)” te worden verwijderd.

Op blz. 224 dienen in de tweede en derde kolom, tweede en derde regel de zinssneden „Artikelen 280 A tot en met 280 I” en „Artikelen 326 tot en met 334” cursief te worden opgenomen. In de eerste kolom, tiende regel, dient de zinssnede „Artikel 286 (vervangen)” cursief te worden opgenomen.

Op blz. 228 dient in de eerste kolom, elfde regel, de zinssnede „Artikel 60 (verplaatst)” cursief te worden opgenomen.

Op blz. 233 dient in de derde kolom, vierde regel „294” te worden gewijzigd in „284”.

Op blz. 242 dienen in de eerste kolom, eerste, vierde en achtste regel van onder, de zinssneden „Artikelen 302... 304 (vervangen)”, „Artikel 300 (vervangen)” en „Artikel 301 (vervangen)” cursief te worden opgenomen.

Op blz. 252 dienen in de eerste kolom, derde tot en met elfde regel, de zinssneden „Artikelen 11 en 11A (vervangen)” cursief te worden opgenomen.

Op blz. 253 dienen in de tweede en derde kolom, tweede regel, de woorden „Artikel 16 B” en „Artikel 16” cursief te worden opgenomen.

Op blz. 255 dienen in voetnoot 12, tweede regel, achter „VWEU” tweemaal de woorden „(hernummerd tot 78)” te worden ingevoegd. In voetnoot 21, tweede regel, dienen achter „VWEU” de woorden „(hernummerd tot 208)” te worden ingevoegd.

Op blz. 259 dient in voetnoot 22, tweede regel, na het woordje „de” een spatie te worden ingevoegd.

Op blz. 260 dient in voetnoot 43, tweede regel, na het woordje „de” een spatie te worden ingevoegd.

D. PARLEMENT

Artikel 1 van de Rijkswet van 10 juli 2008 (*Stb.* 2008, 301) luidt als volgt:

„Artikel 1

Het op 13 december 2007 te Lissabon tot stand gekomen Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met Protocol-

len en Bijlagen, waarvan de Nederlandse tekst is geplaatst in Tractatenblad 2008, 11, wordt goedgekeurd voor het gehele Koninkrijk.”.

Deze Rijkswet is gecontrasigneerd door de Minister-President, Minister van Algemene Zaken, J. P. BALKENENDE, de Minister van Buitenlandse Zaken, M. J. M. VERHAGEN en de Staatssecretaris voor Europese Zaken, F. C. G. M. TIMMERMANS.

Voor de behandeling in de Staten-Generaal zie Kamerstukken II 2007/2008, 2009/2010, 31384 (R1850); Hand. II 2007/2008, blz. 6451-6520, blz. 6541-6566, blz. 6619-6620 en blz. 7345; Kamerstukken I 2007/2008, 31384 (R1850); Hand. I 2007/2008, blz. 1531-1593 en blz. 1595-1619.

E. PARTIJGEGEVENS

Zie *Trb.* 2008, 11.

Partij	Onder-tekening	Ratificatie	Type*	In werking	Opzeg-ging	Buiten werking
België	13-12-07	15-10-08	R	01-12-09		
Bulgarije	13-12-07	28-04-08	R	01-12-09		
Cyprus	13-12-07	26-08-08	R	01-12-09		
Denemarken	13-12-07	29-05-08	R	01-12-09		
Duitsland	13-12-07	25-09-09	R	01-12-09		
Estland	13-12-07	23-09-08	R	01-12-09		
Finland	13-12-07	30-09-08	R	01-12-09		
Frankrijk	13-12-07	14-02-08	R	01-12-09		
Griekenland	13-12-07	12-08-08	R	01-12-09		
Hongarije	13-12-07	06-02-08	R	01-12-09		
Ierland	13-12-07	23-10-09	R	01-12-09		
Italië	13-12-07	08-08-08	R	01-12-09		
Letland	13-12-07	16-06-08	R	01-12-09		
Litouwen	13-12-07	26-08-08	R	01-12-09		
Luxemburg	13-12-07	21-07-08	R	01-12-09		
Malta	13-12-07	06-02-08	R	01-12-09		

Partij	Onder- tekening	Ratificatie	Type*	In werking	Opzeg- ging	Buiten werking
Nederlanden, het Koninkrijk der – Nederland – Ned. Antillen – Aruba	13-12-07	11-09-08 – –	R	01-12-09 – –		
Oostenrijk	13-12-07	13-05-08	R	01-12-09		
Polen	13-12-07	12-10-09	R	01-12-09		
Portugal	13-12-07	17-06-08	R	01-12-09		
Roemenië	13-12-07	11-03-08	R	01-12-09		
Slovenië	13-12-07	24-04-08	R	01-12-09		
Slowakije	13-12-07	24-06-08	R	01-12-09		
Spanje	13-12-07	08-10-08	R	01-12-09		
Tsjechië	13-12-07	13-11-09	R	01-12-09		
Verenigd Koninkrijk, het	13-12-07	16-07-08	R	01-12-09		
Zweden	13-12-07	10-12-08	R	01-12-09		
* O=Ondertekening zonder voorbehoud of vereiste van ratificatie, R= Bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of kennisgeving, T=Toetreding, VG=Voortgezette gebondenheid, NB=Niet bekend						

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Verdrag, met Protocolen en Bijlagen, zijn ingevolge artikel 6, tweede lid, juncto de preambules tot de Protocolen, op 1 december 2009 in werking getreden.

Het Verdrag is ingevolge artikel 6, tweede lid, voor het *Koninkrijk der Nederlanden* op 1 december 2009 in werking getreden.

Wat betreft het Koninkrijk der Nederlanden, geldt het Verdrag, met Protocolen en Bijlagen, alleen voor Nederland.

J. VERWIJZINGEN

Zie *Trb.* 2008, 11.

Verbanden

Het Verdrag en de Protocollen wijzigen:

Titel : Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap;
Rome, 25 maart 1957

Laatste *Trb.* : *Trb.* 2010, 40

Titel : Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap
voor Atoomenergie (EURATOM);
Rome, 25 maart 1957

Laatste *Trb.* : *Trb.* 2010, 39

Titel : Verdrag betreffende de Europese Unie;
Maastricht, 7 februari 1992

Laatste *Trb.* : *Trb.* 2010, 41

Overige verwijzingen

Titel : Handvest van de Verenigde Naties;
San Francisco, 26 juni 1945

Laatste *Trb.* : *Trb.* 2009, 143

Titel : Noord-Atlantisch Verdrag;
Washington, 4 april 1949

Laatste *Trb.* : *Trb.* 2009, 85

Uitgegeven de *vijfde* februari 2010.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

M. J. M. VERHAGEN